

راهکارهای تربیت مدیران جهادی بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

نصرت‌اله یعقوبی^۱ | ابراهیم آمره^۲

چکیده

در راستای تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی و تبعیت از فرامین مقام معظم رهبری در خصوص عملیاتی‌سازی بیانیه گام دوم، این پژوهش انجام گرفته است. ایشان بعد از تبیین چهار دهه گذشته برای ورود به گام جدید، این بیانیه را طی هفت توصیه ابلاغ نمودند. در این مقاله سعی شده، با تمرکز بر تدابیر خاصی برای تربیت مدیران اقدام عملی و کاربردی صورت گیرد. تحقیقات صورت گرفته با هدف استخراج روش‌های تربیتی، کاربردی، دست‌یافتنی و منطبق با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی می‌باشد. یافتن پاسخ، روش‌های تربیت مدیران جهادی، بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، سوال این پژوهش می‌باشد. در بدین منظور، از ابزارهای فیش‌برداری و پرسشنامه با تاکید بر شاخص‌هایی چون، ابعاد اندیشه، اخلاق و رفتار، به منظور گردآوری اطلاعات استفاده شده است و در پایان جهت تحلیل اطلاعات از روش‌های نمونه‌آماري و آمار توصیفی و با استفاده از نرم‌افزار SPSS بهره گرفته شده است. نتایج تحقیق به مواردی چون، توجه به مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا، توجه دادن مدیران به روحیه شهادت‌طلبی و داشتن شهامت، درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها، هم‌نشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول‌آفرین و تربیت‌زا و مورد دیگر اشاره دارد.

کلیدواژه‌ها: بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، تربیت مدیران، مدیران جهادی.

DOR: 20.1001.1.20086121.1402.22.102.2.8

ebrahimamere@yahoo.com

۱. نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد مربی تربیتی، تهران، ایران.

۲. عضو دکتری تخصصی پژوهشگر و مسئول امور پژوهشگران، (دافوس)، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تهران، ایران.

مقدمه

در مکتب اسلام آن چه به عنوان زیربنا و اساس حرکت‌های فکری و عملی انسان پذیرفته شده است اعتقادات و باورهایی است که انسان در عمق وجود خویش آن‌ها را جای داده است. اهمیت اعتقادات مذهبی و مکتبی را در اسلام هر محقق منصفی می‌تواند از این مکتب دریابد و آن را به وضوح احساس نماید. تربیت از آن جا که رابطه مهمی با باور و اعتقادات قلبی دارد نقش مهم و اساسی را نیز داراست. انسان می‌تواند به سبب تربیتی فطری به کمالات خود دست یابد. اولین گام در تربیت آن است که انسان خود را بشناسد و برای تربیت خود اراده اختیار کند. آنگاه مسیر خود را انتخاب کرد می‌تواند در مسیر رشد و تربیت گامی به جلو برود تا به مقام خلیفه الهی برسد. تا تربیت بر اساس مبانی دینی و مکتبی نباشد رسیدن به جامعه اسلامی در تراز اسلام ممکن نیست. در این مسیر یک روش مهم و اساسی تربیت مدیرانی با تفکرات اسلامی و اندیشه‌های اسلامی می‌باشد. در این پژوهش سعی شده برای تحقق و پیشروندگی گام دوم در ابعاد تاکتیک و نه راهبردی نقش ایفا شد و مدل ارائه شود.

با توجه به کمبود پژوهش‌های علمی در رابطه با موضوع تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم؛ پرداختن به این موضوع دارای اهمیت فراوانی می‌باشد تا از این طریق بتوان از آسیب و کاستی‌های ناشی از فقدان شاخص‌های تربیت دینی و انقلابی در راهکارهای مدیریتی قدری کاست شود.

بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی سند مهم و روشن در مسیر پیش روی مدیران در تحقق آرمانهای انقلاب اسلامی می‌باشد.

در این پژوهش سعی شده به سوالات زیر پاسخ داده شود:

- ۱- روش‌های تربیت مدیران جهادی در ابعاد اندیشه و فکر و ذهن، روحی و اخلاقی، رفتار و کردار، با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی چیست؟
- ۲- روش‌های تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی چیست؟
- ۳- یافتن راه کارهایی به منظور تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از اهداف اصلی این پژوهش می‌باشد

مبانی نظری

بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، بیانیه‌ای است خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان که به مثابه منشوری برای دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی خواهد بود. فرماندهی معظم کل قوا در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بعد از تبیین ۴ دهه گذشته برای ورود به گام جدید ۷ توصیه ابلاغ فرمودند (۱- علم و پژوهش، ۲- معنویت و اخلاق، ۳- اقتصاد، ۴- عدالت و مبارزه با فساد، ۵- استقلال و آزادی، ۶- عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن، ۷- سبک زندگی. وجود مشکلات عدیده مدیریتی در سطح کشور، و احساس نیاز ویژه به یک مدل بومی مدیریت که ریشه قرآنی و برگرفته از آموزه‌های دینی بوده و امکان و ظرفیت تربیت مدیران جهادی را داشته باشد احساس و از اهداف و نیازهای اساسی این پژوهش می‌باشد. البته در سالیان طی شده با روش‌های مختلف گام‌های بنیادی مهم و قابل توجهی در تربیت مدیران جهادی برداشته شده است. و این تلاش‌ها و خروجی‌های این تلاش‌ها از مبادی مهم تأمین سرمایه انسانی ارزشمند و شایسته برای نهاد ارزشی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بوده است.

از آنجایی که انقلاب اسلامی ایران قدم به دهه‌ی پنجم حیات خود نهاده و در چنین نقطه‌ی عطفی، رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صدور «بیانیه گام دوم انقلاب» برای ادامه این راه روشن، به تبیین دستاوردهای شگرف چهار دهه‌ی گذشته پرداخته و توصیه‌هایی اساسی به منظور «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» در ۷ گام کلیدی ارائه فرموده‌اند.

تربیت به جریان یا فرایندی منظم و مستمر گفته می‌شود که هدف آن هدایت رشد جسمانی و روانی یا به‌طور کلی هدایت رشد همه‌جانبه‌ی شخصیت تربیت‌شوندگان در جهت کسب و درک معارف بشری و هنجارهای مورد پذیرش جامعه و نیز کمک به شکوفا ساختن استعدادها و آنان است. (سیف، علی اکبر، ۱۳۸۶)

تربیت عبارت است از پرورش دادن، یعنی استعدادهای درونی‌ای را که بالقوه در یک شیء موجود است به فعلیت درآوردن و پروردن. و لهذا تربیت فقط در مورد جاندارها یعنی گیاه و حیوان و انسان صادق است و اگر این کلمه را در مورد غیرجاندار به کار ببریم مجازاً به کار برده‌ایم، نه اینکه به مفهوم واقعی، آن شیء را پرورش داده‌ایم. (مطهری، مرتضی، ۱۳۷۳)

تربیت، عبارت است از فعالیتی مستمر و منظم در جهت کمک به رشد جسمانی، شناختی اخلاقی، اجتماعی و به طور کلی پرورش و شکوفایی استعدادهای متربی که نتیجه آن در شخصیت متربی به ویژه در رفتارهای او ظاهر خواهد شد. (حاجی ده‌آبادی، محمد علی، ۱۳۷۷)

تربیت دینی عبارت است از مجموعه اعمال عمدی و هدفدار، به منظور آموزش گزاره‌های معتبر یک دین به افراد دیگر در عمل و نظر تا به آن آموزه‌ها متعهد و پایبند گردند. (اعرافی، علیرضا، داوودی، محمد، ۱۳۸۳)

تربیت عبارت است از عملی که قوای جسمانی و روانی و عقلی انسان را شکوفا ساخته تا آن قوا با نظام و سازمان ویژه‌ای با استمداد از درون و متبری و به مدد کوشش‌های او به میزان توانایی و استعدادهای خود رشد و پیشرفت نماید. (حجتی، سید محمد باقر، ۱۳۸۵)

تربیت عبارت است از رفع موانع و ایجاد مقتضیات برای آنکه استعدادهای انسان در جهت کمال مطلق شکوفا شود. (دلشاد تهرانی، مصطفی، ۱۳۸۰)

اما در این بین تعریف استاد مصباح از تربیت؛ تربیت، فراهم کردن زمینه‌هایی است برای اینکه استعدادها و نیروهای یک موجود رشد کند تا بتواند از این نیروها برای رسیدن به کمال خودش بهره مند شود. (گروه علوم تربیتی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۸)

در جایی دیگر از تربیت اسلامی تعاریفی چون: تربیت اسلامی یعنی شناخت خدا به عنوان رب یگانه انسان و جهان برگزیدن او به عنوان رب خویش و تن دادن به ربوبیت او و تن زدن از ربوبیت غیر. (خسروی، باقر، ۱۳۸۵)

تربیت اسلامی یعنی پرورش همه جنبه‌های فکری و عاطفی و جسمی و اجتماعی شخصیت اسلامی و ساماندهی رفتارهای او بر اساس مبانی و دستورهای اسلامی برای تحقق هدف‌های اسلام در زمینه‌های گوناگون زندگی. (گروه نویسندگان، ۱۳۸۸)

تربیت اسلامی عبارت است از شکوفایی استعدادهای خدادادی در هر انسان، به منظور ایجاد اعتدال در زندگی و با قصد رسیدن به اهداف و کمال مطلوب مورد نظر خداوندی. (افخمی اردکانی، محمد علی، ۱۳۸۶)

تربیت، هدایت و اداره جریان ارتقایی و تکاملی بشر است، به گونه‌ای که به سوی (الله) جهت دهد. تربیت، احیای فطرت خداآشنای انسان و پرورش ابعاد وجودی او در جهت حرکت به سوی بی‌نهایت است. (فایضی، علی، آشتیانی، محسن، ۱۳۷۵)

تعریف فوق با اهداف تربیتی مورد نظر حضرت علی علیه السلام در نهج البلاغه کاملاً منطبق می‌باشد. پس تربیت اسلامی دارای شاخص‌هایی چون شکوفایی استعدادهای مثبت انسان، با هدف متکامل کردن و به تقرب رساندن او و به‌طور عام متعادل کردن زندگی دنیوی و اخروی انسان می‌باشد. انسان تربیت شده در تمامی ابعاد پیشین هدایت یافته و تربیت شده است و این گونه نیست که فقط در یک جنبه مستقل به نام دین تربیت و هدایت شده باشد.

درباره فضیلت تعلیم و تربیت همین بس که شکوفا شدن استعدادها و به قطعیت رسیدن قوای آدمی و تحقق گوهر وجود او در گرو آن است. تعلیم و تربیت صحیح، شرط لازم کمال آدمی است. (روحانی نژاد، حسن، ۱۳۹۹)

دوران نامحدود تربیت: مقام معظم رهبری می‌فرماید: دوره تربیت انسان یک دوره نامحدود است. شروع آن از آغاز حیات است و تقریباً تا رسیدن مرگ ادامه پیدا می‌کند. لذا هیچ دوره‌ای از زندگی انسان را نمی‌شود دوره ویژه تربیت به حساب آورد. (بانکی پور فرد، امیرحسین، ۱۳۸۴)

دستگاه‌های آموزش متعهد و دلسوز برای نجات یک کشور، اهمیت ویژه‌ای در حفظ نوپایان و جوانان عزیزی که استقلال و آزادی کشور آینده منوط به تربیت صحیح آنان است قائل باشند. (گروه علوم تربیتی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۸)

مدیریت

تعریف مدیر یعنی اداره کننده (به اصطلاح اسم فاعل است) که از مصدر اداره (بر وزن اقامه) گرفته شده است. اداره از ماده دوّر گرفته شده که مصدر آن دوران است. دوران یعنی گردیدن؛ پس مدیر یعنی گرداننده. واژه‌های « اداره » و « مدیر » در فرهنگ عرب آمده است. «المنجد» می‌نویسد: «المدیر من يتولى النظر فى شى من يتولى اداره جهه معينه من البلاد» مدیر کسی است که نظارت می‌کند بر چیزی، آن که سرپرستی اداره امر معینی از شهر را عهده دار است. عنوان مدیر برای نخستین بار در حوزه شهرداری و به صورت « مدیر شهر » به کار رفته است. (دراکر، پیتر، ۱۹۹۸)

مدیریت، فرآیند بکارگیری مؤثر و کارآمد منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام ارزشی پذیرفته شده است که از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع، امکانات، هدایت و کنترل عملیات است برای دستیابی به اهداف تعیین شده صورت می‌گیرد. (رضائیان، علی، ۱۳۸۲)

مدیریت را می‌توان علم و هنر هماهنگ کردن، رهبری و کنترل فعالیت‌های دسته جمعی، برای نیل به هدف‌های مطلوب با حداکثر کارایی تعریف کرد. (معماریان زاده، غلامرضا، ۱۳۸۹)

در عصر حاضر به کمک مدیریت است که مأموریت و اهداف سازمان‌ها تحقق می‌یابد، از منابع و امکانات موجود بهره برداری می‌شود و توانایی و استعداد انسان‌ها بروز پیدا می‌کند. (الوانی، سید مهدی، ۱۳۷۲)

مدیریت اسلامی

وقتی از مدیریت اسلامی صحبت می‌کنیم این به معنای مکتب است و نه علم و زمانی که از مدیریت و اصول آن سخن به میان می‌آوریم؛ منظور علم است. بسیاری بر این اندیشه هستند می‌توانند به قوانین مدیریت در جامعه سازمانی خود برسند و پدیده‌های «مدیریت اسلامی» که با علمی سازمان را با مباحث مدیریت اسلامی که مکتب است و روش حل عادلانه این معضلات را بیان می‌دارد حل نمایند غافل از این که مدیریت اسلامی در اینجا به هر قاعده اساس داری که با اندیشه عدالت اجتماعی ارتباط یابد، اطلاق می‌گردد و حال آن که علم مدیریت یا اداره، شامل هر نظریه‌ای است که رویدادهای عینی اقتصادی و اداری را دور از هرگونه اندیشه عدالت‌خواهانه و پیش ساخته و خطی تفسیر می‌کند. لذا مکتب، مجموع نظریات اساسی است که مسائل حیات اداری را بررسی می‌کند، ولی علم مدیریت و یا اداره سازمان از مجموعه مقرراتی که جزئیات روابط و حقوق شخصی و عینی را تنظیم می‌نماید. در حقیقت نظریات و قواعد مکتب یا مدیریت اسلامی، زیربنا و سیستم قانونی یا عملی حاکم بر مدیریت سازمان‌ها، رو بنا را تشکیل می‌دهد. برای سیر و تفحص در مدیریت اسلامی لازم است که پژوهشگر هم عالم به مباحث اسلامی و هم آگاه از ارزش مدیریت یا علم اداره سازمانها باشد. روش مطالعه در مدیریت اسلامی اکتشاف و جستجو است. برای رسیدن به ارزش‌های متعالی مکتب یا اسلام باید به منبع وحی متصل شد و تنها کسی که در این رابطه می‌تواند کمک شایانی در جهت استخراج مفاهیم متعالی وحی باشد شخص پیامبر اکرم (ص) هستند که با منبع وحی در ارتباط بودند.

- ۱- «مکتب» عبارت است از شیوه حل مسائل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، تربیتی، علمی و... که در هر جا به نحوی از آن پیروی می‌شود. در حقیقت مکتب «روش» است.
- ۲- «علم» وسیله‌ای است که پدیده‌های مختلف را تفسیر و روابط آنها را با یکدیگر تعیین می‌کند.

وجود تفاوت‌ها بین دیدگاه اسلام با سایر دیدگاه‌ها بیشتر به دلیل تفاوت در جهان بینی مکاتب بشری بوده که معمولاً در حد فعلی علم که بشر به آن دست یافته بوده، که در هر مرحله از پیشرفت علوم انسانی گرایش و نزدیکی به دیدگاه اسلامی نیز بیشتر شده است. در نظام اسلامی مدیر باید مجری قانون باشد؛ زیرا قوانین نظام اسلامی از وحی سرچشمه می‌گیرد و لذا آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، تنظیم روابط، شیوه‌های اجرا و... همه باید با قانون اسلام هماهنگ باشند. مدیری که به ارزش‌های اسلامی معتقد است، هرگز روابط را جایگزین ضوابط نمی‌کند. (طاهری، بنیامین، ۱۴۰۲)

یکی از موثرترین گام‌ها جهت اجرای مدیریت اسلامی توجه ویژه به امرتعلیم و تربیت به منظور نهادینه کردن مفاهیم آن در افکار کودکان، جوانان و نوجوانان می‌باشد؛ زیرا در آینده نه چندان دور مدیران جامعه از میان همین افراد انتخاب خواهند شد. اگر گفته شود که موفقیت برنامه‌های آموزش و پرورش به توانمندی‌های مدیران و نحوه سازماندهی و رهبری آنان بستگی دارد، سخنی به گزافه نخواهد بود. (رعدی، ربابه؛ معافی ثانی، زهرا؛ زاهد بابلان، عادل؛ ۱۴۰۱)

جهاد و تربیت جهادی

جهاد از ماده جَهَد به معنای مشقّت است و در اصطلاح شرع، عبارت است از بذل جان، مال و توان خویش در راه اعتلای کلمه اسلام و اقامه شعائر ایمان. بنابراین، جهاد در اصطلاح قرآنی و فقه اسلامی، تنها جهاد با اسلحه و نظامی نیست، بلکه همه اشکالی که موجب می‌شود تا اسلام اجرایی شود و در میان مردم و جامعه تحقق یابد، جهاد است. (محقق حلی، قرن سیزدهم)

در قرآن کریم گاهی بحث از قتال شده است مانند آیه واجب شدن نبرد با مشرکین که می‌فرماید «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ» (سوره بقره، آیه ۲۱۶) و گاهی بحث جهاد مطرح گردیده است: «وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ» (سوره حج، آیه ۷۸). واژه «قتال» فقط به معنای مقابله نظامی و درگیری

با دشمن است ولی واژه «جهاد» به معنای هرگونه کوشش در راه خدا و تلاش برای انجام نیکی‌ها است و قتال شعبه‌ای از جهاد. (مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۷۲)

اساساً «تربیت جهادی» در پرتو مدیریت جهادی امکان پذیر است. این نوع مدل تربیت برگرفته از معارف اسلامی، قرآن، سنت، تعالیم ائمه اطهار، تجارب علمی و نظامی است. منظور از «تربیت جهادی» به مثابه یک ضرورت مبرم، توجه به همه جنبه‌های تربیتی در مدیران خواهد بود.

امام خامنه‌ای در جایی دیگر می‌فرماید: جهاد یعنی حرکت انسان در میدان حرکت و مبارزه با مانع‌ها و مانع تراش‌ها و احساس تکلیف و تعهد. یک ملت وقتی معتقد به جهاد شد، در همه میدان‌ها پیشرو است. جهاد فقط تفنگ به دست گرفتن نیست؛ جهاد این است که انسان خود را همیشه در میدان حرکت و مبارزه با مانع‌ها و مانع تراش‌ها ببیند، احساس تکلیف کند، احساس تعهد کند؛ این می‌شود جهاد؛ جهاد اسلامی این است. جهاد گاهی با جان است، گاهی با مال است، گاهی با فکر است، گاهی با دادن شعار است، گاهی با حضور در خیابان است، گاهی با حضور در پای صندوق رأی است؛ این می‌شود جهاد فی سبیل الله؛ و این است که یک ملت را رشد می‌دهد، طراوت می‌دهد، تازگی می‌دهد، امید می‌دهد و یک ملت پیش می‌رود... (بیانات رهبر معظم انقلاب، ۱۳۸۹/۸/۲۶).

تربیت جهادی

اساساً «تربیت جهادی» در پرتو مدیریت جهادی امکان پذیر است. این نوع مدل تربیت برگرفته از معارف اسلامی، قرآن، سنت، تعالیم ائمه اطهار، تجارب علمی و نظامی است. منظور از «تربیت جهادی» به مثابه یک ضرورت مبرم، توجه به همه جنبه‌های تربیتی در مدیران خواهد بود. در واقع «تربیت جهادی» تربیتی است که انسان‌ها را با تخصص‌های مختلف (مومن، بصیر، جهادی، ولایت‌مدار، آرمان‌خواه، رسالت‌محور، انقلابی، تحول‌گرا، خلاق و با نشاط، منضبط و قانون‌گرا، کارآمد، خستگی‌ناپذیر، هوشمند، سالم و قوی، مردم‌دار و مردم‌یار، با ظرفیت چند جانبه)، به مجاهد فی سبیل الله تبدیل می‌کند، به گونه‌ای که تمام مهارت‌ها و تخصص‌های ایشان، در خدمت جهاد قرار می‌گیرد. منظور از آن، پروریدن روح جهاد فی سبیل الله در وجود فرد و سازمان، تا حدی که به مثابه روح قوام دهنده، در تمام تلاش‌های هدفمندانه حرکتی فرد و سازمان، تبلور پیدا کند (برزنونی، محمد علی، ۱۳۹۱: ۱۱۵ و ۱۱۶).

روش تحقیق

برای اجرای این پژوهش ابتدا مطابق با اهداف و معیارهای بیانیه گام دوم؛ سوالاتی در قالب پرسشنامه طراحی شد که کلیه شاخص‌های پژوهش در آن مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار گرفتند. جامعه آماری و حجم نمونه‌ها در بخش پردازش داده‌ها آورده شده. ما در این پرسشنامه قبل از اجرا در جامعه نمونه اصلی، به صورت آزمایشی در یک مطالعه مقدماتی در جامعه‌ای غیر از نمونه‌های خود پژوهش اما با همان ویژگی‌ها مورد آزمون اولیه قرار گرفت. نتیجه اجرای آزمایشی پیش از آزمون این پرسشنامه، استخراج و اصلاحات لازم در ابزار پژوهش انجام گرفت و پس از نهایی شدن پرسشنامه در جامعه آماری اصلی به مرحله اجرا درآمد. پس از جمع‌آوری اطلاعات، با استفاده از نرم افزار SPSS داده‌ها استخراج، طبقه‌بندی، توصیف و تحلیل شده و در نهایت گزارش نهایی پژوهش بر مبنای یافته‌ها و نتایج تنظیم و تدوین گردید. نوع پژوهش کاربردی و ماهیت و روش پژوهش توصیفی بوده که روش نمونه‌گیری در این پژوهش، تصادفی طبقه‌ای هست که با بهره‌گیری از جدول مورگان انجام شده است. در این پژوهش جهت تدوین ادبیات تحقیق و مباحث نظری آن از منابع کتابخانه‌ای و برای جمع‌آوری نظرات جامعه آماری از روش میدانی با توزیع پرسشنامه بین افراد صاحب نظر و خبرگان استفاده شده است، همچنین ابزار گردآوری در این پژوهش پرسشنامه می‌باشد. روش و نوع تحقیق در این پژوهش متمرکز بر راهکارهای تربیت مدیران جهادی با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب می‌باشد، روش بررسی پرسشنامه‌ها در این پژوهش، آمیخته (کمی و کیفی) می‌باشد.

پردازش داده‌ها (تجزیه و تحلیل)

نمونه آماری از بین جامعه آماری مدیران جهادی به شرح ذیل انتخاب شده‌اند.

میزان تحصیلات

مدرک تحصیلی	تعداد	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
کارشناسی	۳	۱/۰۲	۱/۰۲	۱/۰۲
کارشناسی ارشد	۲۵	۶۳/۹۶	۶۳/۹۶	۶۳/۹۶
دکترای	۱۲	۳۵/۲	۳۵/۲	۳۵/۲

سابقه خدمتی

سابقه خدمت	تعداد	درصد	درصد معتبر
۲۰-۱۰ سال	۲۰	۵۰	۵۰
۳۰-۲۱ سال	۱۳	۳۴/۸	۳۴/۸
بالای ۳۰ سال	۷	۱۵/۲	۱۵/۲
کل	۴۰	۱۰۰	۱۰۰

مسئولیت

مسئولیت	تعداد	درصد	درصد معتبر
مدیران	۳۴	۸۵	۸۵
مدیر	۶	۱۵	۱۵
کل	۴۰	۱۰۰	۱۰۰

رده خدمتی

مسئولیت	تعداد	درصد	درصد معتبر
تربیت جهادی	۲۸	۶۳/۰۸	۶۳/۰۸
مسولین دانشگاهها	۱۲	۳۶/۰۲	۳۶/۰۲
کل	۴۰	۱۰۰	۱۰۰

بُعد اندیشه، فکر، ذهن

مؤلفه علم و پژوهش

* آیا ارائه مقاله علمی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟
 بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۱۲/۸ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ارائه مقاله علمی» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۱/۳ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

* آیا ارائه سمینار تخصصی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۱۰/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ارائه سمینار تخصصی» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم

انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۲/۶ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا عضویت در تیم اندیشه ورز، جهت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**
بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۳۷/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «عضویت در تیم اندیشه ورز» در تربیت مدیران با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۲۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا برگزاری مسابقات علمی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**
بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۱۵/۴ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «برگزاری مسابقات علمی» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۳/۳ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا راه اندازی کاروان‌های بازدید از مراکز علمی و پژوهشی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۳۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «راه اندازی کاروان‌های بازدید از مراکز علمی و پژوهشی» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

مؤلفه استقلال و آزادی

*** آیا ترغیب به نقد سازنده و مودبانه و ارائه راهکار و پیشنهاد، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری (مطابق مندرجات جدول و نمودار بعدی) نشان می‌دهد ۳۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ترغیب به نقد سازنده و مودبانه و ارائه راهکار و پیشنهاد» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا توجه دادن به آزادی قلم و بیان در چارچوب قانون و آیین نامه‌ها، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۲۷/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «توجه دادن به آزادی قلم و بیان در چارچوب قانون و آیین نامه‌ها» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۲/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا توجه به نقش روحیه جهادی در حوزه مسئولیت، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۷/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «توجه به نقش روحیه جهادی در حوزه مسئولیت» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا دانشجو محوری و دادن مسئولیت، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۴۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «دانشجو محوری و دادن مسئولیت» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

مؤلفه عزت ملی

*** آیا بازدید از دستاورد های وزارت دفاع و ...، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۱۷/۹ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «بازدید از دستاورد های وزارت دفاع» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۱ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا یادآوری داشته‌ها و توجه دادن دانشجویان به نعمات، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۳۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «یادآوری داشته‌ها و توجه دادن دانشجویان به نعمات» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا ایجاد و حفظ و ترویج، روحیه خودباوری، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ایجاد و حفظ و ترویج، روحیه خودباوری» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۲/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۷۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۱۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا اکرام خانواده شهدا و جانبازان به‌عنوان قهرمانان عزت ملی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۴۱ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «اکرام خانواده شهدا و جانبازان به‌عنوان قهرمانان عزت ملی» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۶/۲ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا شرکت دانشجویان در مراسمات ملی و سیاسی که بیانگر عزت ملی است (انتخابات و ۲۲ بهمن و...) و توجه به اهمیت آن، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۲۲/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « شرکت دانشجویان در مراسمات ملی و سیاسی که بیانگر عزت ملی است (انتخابات و ۲۲ بهمن و...) و توجه به اهمیت آن» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

بعد روحی و اخلاقی

مؤلفه معنویت و اخلاق

*** آیا برگزاری جلسات موعظه و نصیحت و اعطای بینش و دعوت به رعایت تقوا، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «برگزاری جلسات موعظه و نصیحت و اعطای بینش و دعوت به رعایت تقوا» در تربیت مدیران جهادی بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۶۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت و مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا تمرین دانشجویان به تزکیه، خود کنترلی و محاسبه و مراقبه نفس، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۷/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «تمرین دانشجویان به تزکیه، خود کنترلی و محاسبه و مراقبه نفس» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول آفرین و تربیت‌زا، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول آفرین و تربیت‌زا» در تربیت مدیران جهادی بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا ایجاد کرامت و عزت و شخصیت‌سازی و مواجهه با نتایج اعمال، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۴۲/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ایجاد کرامت و عزت و شخصیت‌سازی و مواجهه با نتایج اعمال» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۲/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا ایجاد محیط تربیتی، ابتلا و امتحان و تغییر موقعیت، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۴۳/۶ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «ایجاد محیط تربیتی، ابتلا و امتحان و تغییر موقعیت» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۳/۶ درصد

دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

بُعد رفتار و کردار

مؤلفه عدالت و مبارزه با فساد

*** آیا توجه دادن به رصد و پیگیری کم کاری ها و ... ، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی های آماری نشان می دهد ۳۵٫۹ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیر گذاری عامل « توجه دادن به رصد و پیگیری کم کاری ها » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می باشد. این در حالی است که ۵۱٫۳ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا عامل شدن مدیران برای جلوگیری از هرگونه تبعیض ، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی های آماری نشان می دهد ۵۰ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیر گذاری عامل « عامل شدن مدیران برای جلوگیری از هرگونه تبعیض » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می باشد. این در حالی است که ۴۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا عادت دادن دانشجویان به خستگی ناپذیری و صبر و استقامت، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی های آماری نشان می دهد ۵۲٫۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیر گذاری عامل «عادت دادن دانشجویان به خستگی ناپذیری و صبر و استقامت» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می باشد. این در حالی است که ۲۷٫۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا نهادینه سازی روحیه جهادی و عاشورایی و مبارزه با فساد ، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۶۲/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « نهادینه سازی روحیه جهادی و عاشورایی و مبارزه با فساد » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۲۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا توجه دادن دانشجویان به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت ، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۷۱/۸ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «توجه دادن دانشجویان به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۲۳/۱ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

۴-۷- مؤلفه اقتصاد:

*** آیا راه اندازی صندوق پس انداز خانگی، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۱۷/۹ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « راه اندازی صندوق پس انداز خانگی » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۶/۴ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا آشنایی به یک حرفه مثل مکانیکی و بنایی و نجاری و ... جهت کاهش هزینه‌ها، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۲۸/۲ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «آشنایی به یک حرفه مثل مکانیکی و بنایی و نجاری و ... جهت کاهش هزینه‌ها

« در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۸/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا درونی‌سازی، اصل صرفه جویی و پرهیز از تجملات، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های نشان می‌دهد ۳۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «درونی‌سازی، اصل صرفه جویی و پرهیز از تجملات» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا دادن احساس مسولیت در مولد شدن و دانش بنیان شدن و مردمی کردن اقتصاد، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۳۰/۸ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «دادن احساس مسولیت در مولد شدن و دانش بنیان شدن و مردمی کردن اقتصاد» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۶/۲ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

۴-۸- مؤلفه سبک زندگی اسلامی:

*** آیا اجرای کلاس‌های آیین همسر داری و فرزند پروری، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تأثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۴۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل «اجرای کلاس‌های آیین همسر داری و فرزند پروری» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۰ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا ایجاد اهمیت در چگونگی گذراندن اوقات فراغت، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۲۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « ایجاد اهمیت در چگونگی گذراندن اوقات فراغت » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۴۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا بصیرت افزایی دانشجویان در مقابله با با ترویج سبک زندگی غربی (اخلاقی، اقتصادی، دینی و سیاسی) و تبیین آسیب‌های اجتماعی آن، جهت تربیت مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری (مطابق مندرجات جدول و نمودار بعدی) نشان می‌دهد ۳۷/۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « بصیرت افزایی دانشجویان در مقابله با با ترویج سبک زندگی غربی (اخلاقی، اقتصادی، دینی و سیاسی) و تبیین آسیب‌های اجتماعی آن » در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۵۷/۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

*** آیا توجه دادن به اداب رسوم سالم و ساده، اسلامی (ازدواج، زندگی، طب اسلامی و...)، جهت تربیت و مدیر جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم تاثیر دارد؟**

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد ۵۵ درصد از جامعه آماری خبرگانی ابراز داشتند که تأثیرگذاری عامل « توجه دادن به اداب رسوم سالم و ساده ، اسلامی (ازدواج ، زندگی، طب اسلامی و...)» در تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، «بسیار زیاد» می‌باشد. این در حالی است که ۳۵ درصد دیگر از جامعه آماری خبرگان بر این باور هستند که عامل مذکور، در تربیت مدیران جهادی، «تأثیر زیادی» دارد.

تجزیه و تحلیل استنباطی

رتبه‌بندی گزاره‌های هر مؤلفه

به منظور درک میزان و اولویت تأثیر گذرای هر یک از عوامل (راهکارها) در تربیت مدیران جهادی با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب، نسبت به رتبه‌بندی آماری گزاره‌ها اقدام شد که نتایج آن در جداول بعدی نشان داده شده است.

گزاره	Mean Rank
ارائه مقاله علمی	۱۰/۹۴
ارائه سمینار تخصصی	۱۱/۱۷
عضویت در تیم اندیشه ورز	۱۶/۸۰
برگزاری مسابقات علمی	۹/۲۳
راه اندازی کاروان‌های بازدید از مراکز علمی و پژوهشی	۱۶/۷۰
ترغیب به نقد سازنده و مودبانه و ارائه راهکار و پیشنهاد	۱۷/۱۰
توجه دادن به آزادی قلم و بیان در چارچوب قانون و آیین نامه‌ها	۱۵/۶۰
توجه به نقش روحیه جهادی در حوزه مسئولیت	۲۱/۴۱
دانشجو محوری و دادن مسئولیت	۱۷/۹۱
بازدید از دستاورد های وزارت دفاع و ...	۱۲/۴۰
یادآوری داشته‌ها و توجه دادن دانشجویان به نعمات	۱۷/۲۱
ایجاد و حفظ و ترویج، روحیه خودباوری	۱۹/۶۹
الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا	۲۳/۴۶
اکرام خانواده شهدا و جانبازان به عنوان قهرمانان عزت ملی	۱۸/۹۰
شرکت دانشجویان در مراسمات ملی و سیاسی که بیانگر عزت ملی است (انتخابات و ۲۲ بهمن و ...)	۱۴/۳۹
برگزاری جلسات موعظه و نصیحت و اعطای بینش و دعوت به رعایت تقوا	۱۹/۷۴
درونی سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها	۲۱/۹۱
تمرین دانشجویان به تزکیه، خود کنترلی و محاسبه و مراقبه نفس	۲۱/۶۷
همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول آفرین و تربیت‌زا	۲۱/۸۹
ایجاد کرامت و عزت و شخصیت‌سازی و مواجهه با نتایج اعمال	۱۹/۵۱
ایجاد محیط تربیتی، ابتلا و امتحان و تغیر موقعیت	۱۸/۶۳
توجه دادن به رصد و پیگیری کم کاری‌ها و ...	۱۸/۴۴

گزاره	Mean Rank
عامل شدن مدیران برای جلوگیری از هرگونه تبعیض	۱۹/۶۳
عادت دادن دانشجویان به خستگی ناپذیری و صبر و استقامت	۱۸/۲۶
نهادینه‌سازی روحیه جهادی و عاشورایی و مبارزه با فساد	۲۱/۴۶
توجه دادن دانشجویان به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت	۲۳/۴۱
راه اندازی صندوق پس انداز خانگی	۸/۰۰
آشنایی به یک حرفه مثل مکانیکی و بنایی و نجاری و ... جهت کاهش هزینه ها	۱۴/۱۳
درونی‌سازی، اصل صرفه‌جویی و پرهیز از تجملات	۱۶/۲۱
دادن احساس مسولیت در مولد شدن و دانش بنیان شدن و مردمی کردن اقتصاد	۱۵/۴۹
اجرای کلاس‌های آیین همسر داری و فرزند پروری	۱۸/۷۳
ایجاد اهمیت در چگونگی گذراندن اوقات فراغت،	۱۴/۹۱
بصیرت افزایی دانشجویان در مقابله با با ترویج سبک زندگی غربی (اخلاقی، اقتصادی، دینی و سیاسی (و تبیین آسیب‌های اجتماعی آن	۱۹/۲۴
توجه دادن به اداب رسوم سالم و ساده، اسلامی (ازدواج، زندگی، طب اسلامی و ...)	۲۰/۸۱

محاسبات رتبه‌بندی هر یک از گزاره‌های مربوط به راهکارهای تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب

Test Statisticsa	
N	۳۵
Chi-Square	۲۲۷/۹۸۰
df	۳۳
Asymp. Sig.	۰/۰۰۰
a. Friedman Test	

از آنجایی که سطح معنی (sig) داری برابر ۰/۰۰ است لذا می‌توان به این رتبه‌ها اعتنا نمود. پس در جدول بعدی، رتبه‌بندی گزاره‌ها مشخص شده است.

رتبه‌بندی	وضعیت رتبه	گزاره
۱	۲۳/۴۶	الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا
۲	۲۳/۴۱	توجه دادن دانشجویان به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت
۳	۲۱/۹۱	درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها
۴	۲۱/۸۹	همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول‌آفرین و تربیت‌زا

رتبه بندی	وضعیت رتبه	گزاره
۵	۲۱/۶۷	تمرین دانشجویان به تزکیه، خود کنترلی و محاسبه و مراقبه نفس
۶	۲۱/۴۶	نهادینه سازی روحیه جهادی و عاشورایی و مبارزه با فساد
۷	۲۱/۴۱	توجه به نقش روحیه جهادی در حوزه مسئولیت
۸	۲۰/۸۱	توجه دادن به اداب رسوم سالم و ساده، اسلامی (ازدواج، زندگی، طب اسلامی و...)
۹	۱۹/۷۴	برگزاری جلسات موعظه و نصیحت و اعطای بینش و دعوت به رعایت تقوا
۱۰	۱۹/۶۹	ایجاد و حفظ و ترویج، روحیه خودباوری
۱۱	۱۹/۶۳	عامل شدن مدیران برای جلوگیری از هرگونه تبعیض
۱۲	۱۹/۵۱	یجاد کرامت و عزت و شخصیت سازی و مواجهه با نتایج اعمال
۱۳	۱۹/۲۴	بصیرت افزایی دانشجویان در مقابله با با ترویج سبک زندگی غربی (اخلاقی، اقتصادی، دینی و سیاسی) و تبیین آسیب های اجتماعی آن
۱۴	۱۸/۹	اکرام خانواده شهدا و جانبازان به عنوان قهرمانان عزت ملی
۱۵	۱۸/۷۳	اجرای کلاس های آیین همسرداری و فرزند پروری
۱۶	۱۸/۶۳	ایجاد محیط تربیتی، ابتلا و امتحان و تغییر موقعیت
۱۷	۱۸/۴۴	توجه دادن به رصد و پیگیری کم کاری ها و...
۱۸	۱۸/۲۶	عادت دادن دانشجویان به خستگی ناپذیری و صبر و استقامت
۱۹	۱۷/۹۱	دانشجو محوری و دادن مسئولیت
۲۰	۱۷/۲۱	یادآوری داشته ها و توجه دادن دانشجویان به نعمات
۲۱	۱۷/۱	ترغیب به نقد سازنده و مودبانه و ارائه راهکار و پیشنهاد
۲۲	۱۶/۸	عضویت در تیم اندیشه ورز
۲۳	۱۶/۷	راه اندازی کاروان های بازدید از مراکز علمی و پژوهشی
۲۴	۱۶/۲۱	درونی سازی، اصل صرفه جویی و پرهیز از تجملات
۲۵	۱۵/۶	توجه دادن به آزادی قلم و بیان در چارچوب قانون و آیین نامه ها
۲۶	۱۵/۴۹	دادن احساس مسئولیت در مولد شدن و دانش بنیان شدن و مردمی کردن اقتصاد
۲۷	۱۴/۹۱	ایجاد اهمیت در چگونگی گذراندن اوقات فراغت
۲۸	۱۴/۳۹	شرکت دانشجویان در مراسمات ملی و سیاسی که بیانگر عزت ملی است (انتخابات و ۲۲ بهمن و ...) و توجه به اهمیت آن
۲۹	۱۴/۱۳	آیا آشنایی به یک حرفه مثل مکانیکی و بنایی و نجاری و ... جهت کاهش هزینه ها
۳۰	۱۲/۴	بازدید از دستاورد های وزارت دفاع و...

رتبه‌بندی	وضعیت رتبه	گزاره
۳۱	۱۱/۱۷	ارائه سمینار تخصصی
۳۲	۱۰/۹۴	ارائه مقاله علمی
۳۳	۹/۲۳	برگزاری مسابقات علمی
۳۴	۸	راه اندازی صندوق پس انداز خانگی

رتبه‌بندی هر یک از گزاره‌های مربوط به راهکارهای تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب

همان‌گونه که از روی جدول پیداست، ۵ گزاره اثرگذارتر و مهمتر در زمینه تربیت مدیران جهادی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب به ترتیب اولویت، به شرح و ترتیب زیر می‌باشد:

۱. الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا
۲. توجه دادن دانشجویان به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت
۳. درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها
۴. همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول آفرین و تربیت‌زا
۵. تمرین دانشجویان به تزکیه، خودکنترلی و محاسبه و مراقبه نفس

پاسخ پرسش‌های پژوهش

* راهکار تربیت مدیر جهادی در ابعاد اندیشه و فکر و ذهن، با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بایستی چگونه باشد؟

برای پاسخ به این پرسش، لازم به ذکر است که میانگین پاسخ‌های جامعه آماری (خبرگانی) درخصوص هر یک از گزاره‌های سه مؤلفه، مورد محاسبه قرار گرفت که به شرح زیر می‌باشد.

- با توجه به داده‌های جدول زیر، تأیید خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه علم و پژوهش، به دست می‌آید. زیرا میانگین همه موارد از حداقل قابل قبول (۳) بالاتر است و از سویی رقم انحراف معیار، مطلوب (زیر ۱ یا نزدیک به ۱) می‌باشد.

- با توجه به اینکه در همه گزاره‌های مربوط به مؤلفه استقلال و آزادی، میانگین بالاتر از ۳ و انحراف معیار نزدیک به ۱ یا کمتر از آن است این امر نشان از تأیید خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه استقلال و آزادی است.

- جامع آماری خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه عزت ملی، نگاه مثبت داشتند و آنها را مورد تأیید قرار دادند. چراکه در همه گزاره‌های این مؤلفه، میانگین بالای ۳ بوده و انحراف معیار کمتر از ۱ است که این امر نشان از اتفاق نظر بالا در میان خبرگان دارد.

- لذا راهکار تربیت مدیر جهادی در ابعاد اندیشه و فکرو ذهن، با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در سه مؤلفه علم و پژوهش، استقلال و آزادی و نیز عزت ملی جای می‌گیرند.

*** راهکار تربیت مدیر جهادی در ابعاد روحی و اخلاقی، با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بایستی چگونه باشد؟**

برای پاسخ به این پرسش، گزاره‌های مربوطه به مؤلفه معنویت اخلاق مورد بررسی قرار گرفت. بررسی نشان داد که در همه گزاره‌های این مؤلفه، میانگین‌ها بالاتر از حداقل رقم قابل قبول (۳) بودند و از سویی، انحراف معیارها زیر ۱ بوده که نشان از اتفاق نظر بالا در میان اعضای جامعه آماری دارد. این نشان از تأیید خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه معنویت اخلاق می‌باشد. پس، راهکار تربیت مدیر جهادی در ابعاد روحی و اخلاقی، با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در ذیل مؤلفه معنویت اخلاق، جای می‌گیرد.

*** راهکار تربیت مدیر جهادی در ابعاد رفتار و کردار، با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بایستی چگونه باشد؟**

برای پاسخ به این پرسش، گزاره‌های مربوط به بُعد رفتار و کردار، به صورت زیر مورد بررسی قرار گرفت:

- در خصوص گزاره‌های مؤلفه عدالت و مبارزه با فساد، همه موارد، میانگین بالای ۳ را کسب نموده است. ضمن آنکه انحراف معیار آنها زیر ۱ می‌باشد. لذا تأیید خبرگانی نسبت به این گزاره‌ها صدق می‌کند.

- در زمینه گزاره‌های مربوط به مؤلفه اقتصاد نیر با عنایت به میانگین بالای ۳ و انحراف معیار ریز ۳، تأیید خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه اقتصاد صدق می‌نماید.

- با توجه به اینکه میانگین گزاره‌های سبک زندگی اسلامی بالاتر از ۳ و انحراف معیار آنها زیر ۱ می‌باشد، این امر نشان از تأیید خبرگانی نسبت به گزاره‌های مؤلفه سبک زندگی اسلامی دارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه دستاوردهای پژوهشی نشان از این داشته که عوامل زیر، دارای بالاترین تأثیر در تربیت مدیران جهادی با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را داراست، نسبت به تأکید و اجرایی سازی موارد زیر (در قالب برنامه‌های آموزشی، دوره‌های تربیتی، کلاس‌های آموزشی درون سازمانی، اردوهای علمی و عملی و ...)، اقدامات متناسبی (از برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت) در اولویت قرار گیرد:

- ۱- الگو دادن مصادیق عینی عزت ملی همچون شهدا
- ۲- توجه دادن مدیران به روحیه شهادت طلبی و داشتن شهامت
- ۳- درونی‌سازی فضایل اخلاقی با ممارست خوبی‌ها
- ۴- همنشینی با صالحان و حضور در عرصه‌های تحول آفرین و تربیت‌زا
- ۵- تمرین مدیران به تزکیه، خودکنترلی و محاسبه و مراقبه نفس
- ۶- نهادینه‌سازی روحیه جهادی و عاشورایی و مبارزه با فساد
- ۷- توجه به نقش روحیه جهادی در حوزه مسئولیت
- ۸- توجه دادن به اداب و رسوم سالم و ساده، اسلامی (ازدواج، زندگی، طب اسلامی و...)
- ۹- برگزاری جلسات موعظه و نصیحت و اعطای بینش و دعوت به رعایت تقوا
- ۱۰- ایجاد و حفظ و ترویج، روحیه خودباوری

فهرست منابع

- سیف، علی. (۱۳۸۶). روانشناسی تربیتی. روانشناسی تربیتی، .
- اعراف، ع.، داوودی، م. (۱۳۸۳). سیره خدمتی پیامبر(ص) و اهل بیت (ع): تربیت دینی. تهران: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
- افخمی اردکانی، م. (۱۳۸۶). تبیین روش‌های تربیت اجتماعی در نهج البلاغه. تهران: فصلنامه نهج البلاغه، شماره ۲۱-۲۲.
- الوانی، سید مهدی. (۱۳۷۲). مدیریت عمومی. تهران: نی.
- بانکی پور فرد، امیرحسین. (۱۳۸۴). کلیدهای بهره‌مندی از قرآن. اصفهان: مجله قرآنی کوثر، شماره ۱۸.
- حاجی ده‌آبادی، م. (۱۳۷۷). درآمدی بر نظام تربیتی اسلام. قم: دفتر تحقیقات و تدوین کتب درسی مرکز جهانی علوم اسلامی.
- برزتوتی، م. (۱۳۹۱). سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به سوی سازمانی نهادی با مدیریت جهادی. مجموعه مقالات همایش نهادگرایی سپاه و انقلاب و انقلاب اسلامی، مبانی، رویکردها، چالش‌ها و راهبردها، ۱۱۵-۱۱۶.
- طاهری، بنیامین. (۱۴۰۲). شیوه مدیریت جهادی در نظام اسلامی. پنجمین کنفرانس ملی مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی، ۱۳.
- حاجی ده‌آبادی، م. (قم). حاجی ده‌آبادی، محمد علی. ۱۳۷۷: دفتر تحقیقات و تدوین کتب درسی مرکز جهانی علوم اسلامی.
- حجتی، س. (۱۳۸۵). اسلام و تعلیم و تربیت، تهران. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- خسروی، ب. (۱۳۸۵). نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، سیزدهم. تهران: مدرسه، ۱۳۸۵، سیزدهم.
- دراکر، پیتر. (۱۹۹۸). چالش‌های مدیریت در سده ۲۱. تهران: رسا.
- دلشاد تهرانی، م. (۱۳۸۰). سیری در تربیت اسلامی. تهران: نشر و تحقیقات ذکر.
- رضائیان، علی. (۱۳۸۲). اصول مدیریت. تهران: سمت.
- روحانی نژاد، حسن. (۱۳۹۹). من هیچ‌کاره بودم. قم: شهید کاظمی.
- سیف. (۱۳۸۶). روانشناسی پرورشی.
- سیف، ع. ا. (۱۳۸۶). روانشناسی پرورشی مدرن. تهران: نشر آگاه.
- علی‌اکبر، سیف. (۱۳۸۶). روانشناسی پرورشی مدرن. تهران: نشر دوران.
- فایضی، ع. ، & آشتیانی، م. (۱۳۷۵). مبانی تربیت و اخلاق اسلامی. قم: روحانی.
- گروه علوم تربیتی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی. (۱۳۸۸). گروه علوم تربیتی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، مجموعه مقالات تربیتی، قم، موسسه امام خمینی، ۱۳۸۸. قم: مجموعه مقالات تربیتی، قم، موسسه امام خمینی.

رعدی، ربابه؛ معافی ثانی، زهرا؛ زاهد بابلان، عادل؛. (۱۴۰۱). مروری بر مبنای و اصول مدیریت اسلامی در مدارس آینده ایران. سومین همایش ملی مدرسه آینده، ۲۱.

گروه علوم تربیتی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، .. (۱۳۸۸). مجموعه مقالات تربیتی. قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

گروه نویسندگان. (۱۳۸۸). تربیت دینی در جامعه اسلامی معاصر. قم: موسسه امام خمینی، محقق حلی. (قرن سیزدهم). جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام. قم: جامعه مدرسین قم.

مرتضی مطهری. (۱۳۷۳). تعلیم و تربیت در اسلام. تهران: صدرا.

مطهری، م. (۱۳۷۳). تعلیم و تربیت در اسلام. تهران: صدرا.

معماریان زاده، غلامرضا. (۱۳۸۹). مبانی مدیریت دولتی. تهران: اندیشه های کوهربار.

معماریان زاده، غ. (۱۳۸۹). مبانی مدیریت دولتی. تهران: اندیشه های کوهربار.

مکارم شیرازی، ناصر. (۱۳۷۳). تفسیر نمونه. قم: دارالکتب اسلامیه

